Teaching Guide				
Identifying Data				2019/20
Subject (*)	Gender and sexuality. Challenges and responses		Code	615525019
Study programme	Mestrado Universitario en Políticas Sociais e Intervención Sociocomunitaria			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	1st four-month period	Second	Optional	3
Language	Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Pedagoxía e Didáctica			
Coordinador	Depalma Ungaro, Renee	E-mail	r.depalma@udc.es	
Lecturers	Depalma Ungaro, Renee	E-mail	r.depalma@udc.es	
Web				
General description	A materia enfócase nas relacións entre sexo, xénero, e sexualidade. Revisamos elementos dos debates actuais sobre estes conceptos en contornas académicas e profesionais, e exploramos as súas implicacións para o activismo e a acción social. Propoñemos propostas de investigación e/ou intervención en varios contextos socio-educativos, partindo dos intereses e as experiencias do alumnado, sempre construíndo éstas nun marco teórico que permite a súa contextualización e xustificación.			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A15	CEG1 - Demostrar coñecementos avanzados sobre a evolución histórica da discriminación das mulleres e dos marcos ideolóxicos e teóricos que xustifican e confrontan as desigualdades de xénero.
A16	CEG2 - Dominar as ferramentas conceptuais e metodolóxicas para identificar e analizar os mecanismos de exclusión e a vulnerabilidade vinculados ás áncoras patriarcais do sistema social.
A17	CEG3 - Aplicar a perspectiva de xénero como enfoque epistemolóxico e metodoloxía de investigación e de intervención sobre a realidade social.
A18	CEG4 - Examinar contextos e situacións de violencia e discriminación de xénero e sexual desde unha perspectiva teórica complexa e comprometida.
A19	CEG5 - Explicar os principios básicos que orientan os distintos tipos de políticas de igualdade desenvolvidos e as claves para avaliar a súa eficacia.
A20	CEG6 - Actuar como profesional competente e cualificado/a no ámbito do diagnóstico, o desenvolvemento e a xestión de políticas de igualdade de xénero.
B1	CB1 - Demostrar coñecementos avanzados, de carácter multidisciplinar, para a investigación e o exercicio profesional no ámbito da exclusión social.
B2	CB2 - Aplicar e integrar os coñecementos a contornos e problemas emerxentes e indefinidos, na práctica investigadora e profesional.
B4	CB4 - Identificar os dilemas éticos e a responsabilidade social tras os retos formulados na práctica profesional e investigadora.
B13	CX1 - Comprender e integrar coñecementos complexos para traducilos en propostas de investigación e programas de intervención en contextos sociais problemáticos.
B14	CX2 - Realizar unha análise crítica da realidade social e do desenvolvemento profesional vinculada aos feitos sociais sobre os que se traballa.
B18	CX6 - Valorar a adecuación das distintas ferramentas teóricas, metodolóxicas e técnicas ás preguntas e os obxectivos específicos formulados sobre a realidade social e as políticas sociais.
B19	CX7 - Dar respostas innovadoras e orixinais ante situacións problemáticas emerxentes relacionadas coa exclusión social.
B20	CX8 - Aplicar a perspectiva comparada na comprensión das problemáticas sociais e das respostas e solucións políticas.
B21	CX9 - Aplicar unha perspectiva interdisciplinar na análise e a valoración de problemáticas de exclusión e políticas sociais de inclusión e cohesión.
B22	CX10 - Recoñecer e valorar os xuízos de valor e as evidencias nos argumentos que sosteñen as descricións e políticas sobre a realidade social.

C3	CT3 - Using ICT in working contexts and lifelong learning.
C5	CT5 - Understanding the importance of entrepreneurial culture and the useful means for enterprising people.
C6	CT6 -Acquiring skills for healthy lifestyles, and healthy habits and routines.
C7	CT7 - Developing the ability to work in interdisciplinary and transdisciplinary teams in order to offer proposals that can contribute to a sustainable environmental, economic, political and social development.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Explicar conceptos chaves relacionados a sexo, xénero, e sexualidade	AC15 AC16 AC18	BC4 BC18 BC20	CC7
Participar activamente nos debates actuais, académicas ou profesionais	AC17	BC1 BC21 BC22	CC5
Desenvolver propostas de investigación e intervención socioeducativas a prol da xustiza social	AC19 AC20	BC2 BC13 BC14 BC19	CC3 CC6 CC7

Contents	
Topic	Sub-topic
Conceptos claves relacionados a sexo, xénero, e sexualidade	Entendementos médicos e populares na historia Organización social e política da sexualidade ? unha perspectiva comparativa
Feminismos e movementos sociais	Dereitos humanos e lexislación Campañas sociais e educativas
Respostas sociopolíticas a prol da xustiza social	Análise de realidades Deseño e xustificación de accións

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A16 A17 A18 B2 B20	9	0	9
Directed discussion	A15 A19 B1 B4 B14 B18 B21 C7	9	18	27
Document analysis	A15 A18 B4 B14	0	12	12
Supervised projects	A20 B13 B19 B22 C3 C5 C6	0	24	24
Personalized attention		3	0	3
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Destinada á exposición oral por parte da/s docente/s responsable/s na que achegar o saber científico e disciplinar imprescindible para a comprensión da materia. Complementarase co uso de recursos pertinentes (textuais e/ou audiovisuais).

Directed discussion	Destinaranse sesións á introdución de preguntas dirixidas ao alumnado para favorecer o diálogo reflexivo. Fundaméntase na concepción da aprendizaxe como un proceso dialóxico, un acto de (re)creación solidarizando a reflexión e a acción. Promoverase a posta en común e o debate, contrastando opinións fundamentadas. Con esta metodoloxía preténdese: identificar dificultades na comprensión; provocar o pensamento diverxente; favorecer a conexión con experiencias vitais; tomar conciencia e reconstruír criticamente novas formas de pensar, sentir e actuar. A discusión dirixida poderá desenvolverse de forma presencial (nas sesións de aula) ou virtual (foros).
Document analysis	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, páxinas web, artigos científicos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos.
Supervised projects	A materia avaliaráse a través dunhas proposta de acción /ou investigación que conformará un traballo tutelado. A xustificación e o deseño da proposta versarán sobre o material tratado nas sesións maxistrais e discusións dirixidas.

Personalized attention	
Methodologies	**Description**
Directed discussion Supervised projects	Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, acordarase ao inicio do curso un calendario específico de titorías compatible coa súa dedicación. Para o alumnado oficialmente matriculado na modalidade online, a participación en debates presenciais serán substituídas por foros na plataforma Moodle.

Assessment			
Methodologies	**Competencies**	**Description**	**Qualification**
Directed discussion	A15 A19 B1 B4 B14 B18 B21 C7	Valorarase a participación nas sesións de aula e nos foros virtuais, no que respecta a: a súa elaboración antes da data limite establecida, o nivel de profundidade na abordaxe da temática que amose a súa comprensión e apoio nas fontes documentais consultadas; a capacidade de síntese das ideas fundamentais; a creatividade das achegas; a capacidade de argumentación, crítica e valoración; a claridade e corrección lingüística.	20
Supervised projects	A20 B13 B19 B22 C3 C5 C6	Valorarase: calidade da descrición e grao de profundidade na análise das realidades e respostas políticas e sociais, calidade e viabilidade da proposta; apoio en fontes documentais complementarias e actuais; uso dunha linguaxe propia do contexto académico e científico; aspectos formais relativos á calidade da presentación.	80

Assessment comments

Sources of information

Basic	Airton, L. (2009). From sexuality (gender) to gender (sexuality): The aims of anti-homophobia education.Sex Education, 9(2), 129?139Axencia dos Dereitos Fundamentais da Unión Europea. (2014). EU LGBT survey - European Union lesbian, gay, bisexual and transgender survey - Main results. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Retrieved from http://fra.europa.eu/en/publication/2014/eu-lgbt-survey-european-union-lesbian-gay-bisexual-and-transgender-survey-mainBalzter, N., Klenk, F., & Zitzelsberger, O. (2016). Queering MINT: Impulse für eine dekonstruktive Lehrer_innenbildung (1st ed.). Opladen Berlin Toronto: Budrich, Barbara.Bejerano Franco, M. T. & García Fernández, B. (2016). La educación afectivo-sexual en España. Análisis de las leyes educativas en el periodo 1990-2016. Opción, 32(13), 756?789.Blaise, M. (2005). Playing it straight: uncovering gender discourses in the early childhood classroom. New York: Routledge.Bryan, J. (2012). From the dress-up corner to the senior prom: navigating gender and sexuality diversity in preK-12 schools. Lanham, Md.: Rowman & Littlefield Education.Butler, J. (1999). Gender Trouble. Feminism and the subversion of identity. 10th anniversary edition. London: Routledge.Butler, J. (1993): Bodies that matter: On the discursive limits of ?sex?. London: Routledge.Butler, J. (2006): Response. British Journal of Sociology of Education 27, no. 4: 529?34.Butler, J., Osborne, P., & Segal, L. (1994): Gender as performance: An interview with Judith Butler. Radical Philosophy, 67, 32?39.Carrera Fernández, M. V., DePalma, R., & Lameiras Fernández, M. (2012): Sex/gender identity: Moving beyond fixed and ?natural? categories. Sexualities, 15(8), 995?1016. Comisión Europea. (2016). List of actions by the Commission to advance LGBTI equality (No. #EU4LGBTI). Retrieved from http://ec.europa.eu/justice/discrimination/files/lgbti_actionlist_en.pdfComisión Internacional de Xuristas. (2007). The Yogyakarta Principles: The Application of International Human Rights Law in relation to Sexual Orientation and Gender Identity. Retrieved February 6, 2013, from http://www.yogyakartaprinciples.org/ DePalma, R. (2016). Gay penguins, sissy ducklings?and beyond? Exploring gender and sexual diversity through children?s literature. Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education 37(6), pp. 828-845.DePalma, R. (2015). O que se pode aprender dos corpos transgresores. In A. González Penín, A. J. López Díaz, & E. Aguayo Lorenzo, Trazos de xénero no século XXI: Actas, III Xornada Universitaria Galega en Xénero (pp. 149?164). Vigo: Universidade de Vigo. DePalma, R., & Francis, D. (2014). Silence, nostalgia, violence, poverty...What does ?culture? mean for South African sexuality educators? Culture, Health & Sexuality. 16(5), pp. 547-561.DePalma, R. (2011). Choosing to lose our gender expertise: queering sex/gender in school settings. Sex Education, 1?15. DePalma, R., & Atkinson, E. (2009). Interrogating heteronormativity in primary schools: The work of the No Outsiders project. Stoke on Trent: Trentham.Federación Estatal de Lesbianas, Gais, Transexuales y Bisexuales (FELGTB). (2012). Acoso escolar homofóbico y riesgo de suicidio en adolescentes y jóvenes LGB. Retrieved from http://www.felgtb.org/rs/1741/d112d6ad-54ec-438b-9358-4483f9e98868/48e/filename/informe-resultados-riesgosuicidio-lgb.pdfForrest, S. (2006). Straight talking: Challenges in teaching and learning about sexuality and homophobia in schools. In Mike Cole (Ed.) Education, Equality and Human Rights: Issues of Gender, 'Race', Sexuality, Disability and Social Class (Vol. 2, pp. 111?133). London: Routledge.Gay, Lesbian and Straight Education Network. (2012). Ready, Set, Respect! GLSEN?s Elementary School Toolkit (curriculum materials). Gay, Lesbian and Straight Education Network.Herman, J. L. (2013): Gendered Restrooms and Minority Stress: The Public Regulation of Gender and its Impact on Transgender People?s Lives. The Williams Institute, UCLA School of Law. http://williamsinstitute.law.ucla.edu/wp-content/uploads/Herman-Gendered-Restrooms-and-Minority-Stress-June-2013.pdf (consultado 25/07/2015).International Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender Queer Youth and Student Organisation. (2007). Guidelines for an LGBTQ-Inclusive Education. Retrieved from http://www.iglyo.com/wp-content/uploads/2012/06/IGLYO_Guidelines.pdfLameiras Fernández, M., Carrera Fernández, M. V., & Rodríguez Castro, Y. (2013): El clítoris y sus secretos. Vigo: Unidade de Igualdade, Universidade de Vigo.Levitt, H. M., Puckett, J. A., Ippolito, M. R., & Horne, S. G. (2012). Sexual Minority Women?s Gender Identity and Expression: Challenges and Supports. Journal of Lesbian Studies, 16(2), 153?176.Meyer, E. J. (2010). Gender and sexual diversity in schools: an introduction. Dordrecht?; London: Springer.Martínez-Patiño M (2005): Personal Account: A woman tried and tested. The Lancet 366: S38.Namaste, V. K. (2006): Genderbashing: Sexuality, gender, and the regulation of public space. In S. Stryker & S. Whittle (Eds.), (pp. 584?600). London: Routledge.Pichardo Galán, J. I., & de Stéfano Barbero, M. (2015). Diversidad y convivencia en los centros educativos: Una oportunidad educativa. Madrid: Universidad Complutense de Madrid. Retrieved from http://presentacionidyc.blogspot.com/Platero Méndez, L. (2014). Trans*sexualidades: Acompañamiento, factores de salud y recursos educativos. Barcelona:

Bellaterra.Platero Méndez, L. (2008). Herramientas para combatir el bullying homofóbico (2a ed). Madrid: Talasa.Salas, J. (2015, 6 febreiro): ?Verificación del sexo?, la última humillación para las futbolistas. El País. http://elpais.com/elpais/2015/06/01/ciencia/1433159953_245845.htmlSánchez, F. J., & Vilain, E. (2012). ?Straight-acting gays?: The relationship between masculine consciousness, anti-effeminacy, and negative gay identity. Archives of Sexual Behavior, 41(1), 111?119.Sauntson, H. (2013). Sexual diversity and illocutionary silencing in the English National Curriculum. Sex Education, 13(4), 1?14.Serano, J. (2007): Whipping girl: a transsexual woman on sexism and the scapegoating of femininity. Emeryville, CA: Seal Press. Slesaransky-Poe, G., & García, A. M. (2009). Boys with gender variant behaviors and interests: From theory to practice. Sex Education, 9(2).Spade D and Wahng S (2004): Transecting the Academy. GLQ: A Journal of Gay and Lesbian Studies 10(2): 240?252.Stryker, S. & Whittle, S. The transgender Studies Reader. London: Routledge.Walton, G. (2009). Eating cake: The paradox of sexuality as a counter-diversity discourse. In S. R. Steinberg (Ed.) (pp. 211?222). New York: Peter Lang.

Complementary	Os materiais de lectura obrigatoria e algunhas recomendacións para lecturas adicionais estarán dispoñibles na plataforma Moodle

Recommendations
Subjects that it is recommended to have taken before
Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Subjects that continue the syllabus
Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.